

ACC. N:R **M. 10518**: 1-5¹⁻⁵
i antef.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Wahlberg Larsson
Härad: N. Asbo Adress: 6. bl. up, Perstorp
Socken: Perstorp Berättat av:
Uppteckningsår: 1947 Född år 1898 i Perstorps förs.

Tröskelargornas sång s. 1-2.
Allt "gå med stjärnan" s. 3-5.

LwF. 58.
N. No. spec. fo. 193.

Skriv endast på denna sida!

Tröskelagen

Lu. F. 58.

Tröskning med slaga, vilket för var allmänt i denna trakt, sett för i början av nittonhundratalet i mindre gärdar. Ännu finns det någon liten gård där det är i bruk. Detta för att få bättre halms till hösttak. För var det vanligt att man redan tidigt på morgnarna kunde höra slagornas dunkande ljud. Några tröskvängar ha ej sjungits här, vilket kunde ha varit fallet på vissa andra håll. Lagen var lagd på ett under bjäsklagen s. k. betstingar vilka stöddes av stensar. Glänningen uppstod den säregna klang som utmärkte tröskning med slaga. Hurvida man vid tröskningens början utförde någon speciell rit är icke bekant. Gländom upprättes tvänne av i kors

ACC. N:R M. 10518:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

öven logdänen, då första framlägget
skuttröskats. Vad det innebär är tvärt
att uttala sig om. Möjligen någon gammal
sedoänja som brukats ända sedan medel-
tiden. Slaga benämndes här "plejel"
plus "plejlas". Tröskning med slaga
fordrade vana och stor uthållighet.

ACC. N:R M.10518:3.

N. M. spec. p. l. 193

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Allt gå med skjansen

De många olika julsedur som det berättas
ha varit brukliga i vårt land, torde i
denne ort varit mindre vanliga. Några
sidans från 1800-tallet senare hälet om-
lunds knäppast. De om vilka jag har någon
upplysning, är meddelade av min än 1910
avlidna farman som var född 1827. De
torde sålunda kunna hänföras till tiden
1830-1850 d. o. s. hennes barndoms- och
ungdomstid. Något Luciafirande kan
jag icke erinra mig att hon omtalade.
Julhögtiden inleddes med att "skjuta in
julen". Det bestod där i, att man gick om-
kring hos grannarna och avladdade gevärs-
skott på gårdshäcken julaften. Man skulle
avlägsna sig springande och gårdofolket
skulle rusa ut, så fast skylten och

T.

med mitt våld föra honom in i huset för
att undfåga honom. Trettandeafton
brukades det att några personer agerade
"julspöken." Detta borde vara en motsvarig-
het till stjängossarna i andra landsdelar.
"Julspökerna" kunde vara två eller flera.
De hade dragit vita skjortar utspå klä-
derna och höll något lyse i handen.
Detta borde varit s. k. soolyktan d. v. s. ut-
balkade sovar van. insatts ljusbitar av
talgljus. Ihusvilda några tänger tjungas
är icke känt, icke heller om något av
lysenas hade stjämsform, men det kan
mycket väl ha varit fallet. Givetvis
skulle "spökerna" ha fraktering. När
denna sed upphörde kan icke med be-
stämdhet sägas, icke heller orsaken.
Det kan vara anöjligt att den sters.

2.

ACC. N:R M. 10518:5.

andliga "väckelsen" under 1800-talets senare
del gjorde slut på sådana gamla seder
enär de ansågs som tyndiga...

Skjutandet på julafton var den sed som
längst bibehöll sig och förkom stundom
under våra bander d. s. s. i början av
nittonhundratalet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J.